ALOE
DISSERTATIO
BOTANICO-MEDICA

THUNBERG

Smithsonian Libraries

Adopted for Conservation by

Keith and Kathy Boi

March 9, 2023

DISSERTATIO BOTANICO-MEDICA DE

ALOË,

QUAM,

ADPROB. EXPER. FACULT. MED. UPSAL.

PRÆSIDE

CAROL. P. THUNBERG,

MED. DOCT. PROF. MED. ET BOTAN. REG. ET ORD., ACAD. CÆSAR. N. C. REG. SCIENT. HOLMIENS., SOCIET. SCIENT. UPS. PATR. HOLMIENS. BEROL. N. SCRUT. LUND. HARLEM. AMSTEL. ET NIDROSIENS. MEMBRO; NEC NON ACAD. MONSP. ET BATAVIN. CORRESP.

PRO GRADU DOCTORIS

PUBLICO EXAMINI SUBJICIT

ANDREAS HESSELIUS,

STIP. VICTORINIANUS. V. GOTHUS.

IN AUDIT. GUST. MAJ. D. I. JUNII ANNO MDCCLXXXV.

HORIS A. ET P. M. SOLITIS.

1785

U[illegible]ALIÆ, APUD JOH. EDMAN, DIRECT. ET REG. ACAD. TYPOGR.

Smithsonian Institution,
288314
RICHMOND
COLLECTION.
National Museum.

QK 1 .S92
495 L72T54
1785
SCNHRB

DISSERTATIO BOTANICO-MEDICA
DE
ALOË.

§. I.

Etjam antiquiſſimis Medicis notum & ſæpe uſitatum fuit illud remedium, quod hodie non raro in variis morboſis affectibus a Practicis Noſtris præſcribitur, & ſub nomine ALOËS in Pharmacopoliis venit. Plurimæ vero, quæ hocce ſuppeditare ſolent plantæ recentioribus ſeculis primum innotuerunt Botanophilis.

Floreſcentia ſua CORONARIIS plantis adnumeratur ALOËS genus; foliis autem ſuis admodum craſſis & ſuccoſis, magnam cum *Succulentis* plantis affinitatem prodit, atque a proximis Hexandriæ & Monogyniæ Generibus facile dignoſcitur *filamentis* (non corollæ ſed) *receptaculo inſertis*.

§. II.

CHARACTER GENERICUS.

Calyx nullus.

Corolla monopetala, oblonga, ſexpartita: *Tubus* gibbus; *Limbus* patens.

Stamina. *Filamenta* ſex, receptaculo inſerta, filiformia, longitudine corollæ vel ultra. *Antheræ* oblongæ, incumbentes.

Pistill. *Germen* ſuperum, obtuſum, ſexſulcatum, glabrum.

Stylus filiformis, erectus, filamentis paulo brevior.

Stigma obtuſum.

PERIC. *Capſula* oblonga, obtuſa, ſexſulcata, glabra, trivalvis, trilocularis.

Semina plura, angulata.

§. III.

DIVISIO SPECIERUM.

dichotoma. 1. A. ramis dichotomis, foliis enſiformibus ſerratis.

ſpicata. 2. A. caulescens foliis planis enſiformibus dentatis, floribus ſpicatis campanulatis horizontalibus.

perfoliata. 3. A. cauleſcens foliis enſiformibus dentatis erectis, floribus racemoſis reflexis cylindricis.

picta. 4. A. cauleſcens foliis enſiformibus dentatis pictis patentibus, floribus racemoſis reflexis cylindricis.

ſinuata. 5. A. cauleſcens foliis enſiformibus ſinuato-ſerratis reflexis, floribus racemoſis erectis cylindricis.

humilis. 6. A. acaulis foliis trigonis ſubulatis aculeatis, floribus racemoſis reflexis cylindricis.

arachnoides. 7. A. acaulis foliis trigonis cuſpidatis ciliatis, floribus ſubſpicatis erectis cylindricis.

pumila. 8. A. acaulis foliis trigonis cuſpidatis papil-

pilloſis, floribus racemoſis cernuis cylindricis.

diſticha. 9. A. acaulis foliis enſiformibus acutis papilloſis diſtichis, floribus racemoſis reflexis clavatis.

maculata. 10. A. acaulis foliis linguæformibus glabris pictis, floribus racemoſis cernuis curvatis.

lingva. 11. A. ſubacaulis foliis lingvæformibus denticulatis glabris, floribus racemoſis erectis cylindricis.

variegata. 12. A. ſubacaulis foliis trifariis pictis canaliculatis: angulis cartilagineis, floribus racemoſis cylindricis.

viſcoſa. 13. A. ſubcauleſcens foliis imbricatis trifariis ovatis, floribus racemoſis cernuis cylindricis.

ſpiralis. 14. A. ſubcauleſcens foliis imbricatis octofariis ovatis, floribus racemoſis recurvis.

retuſa. 15. A. acaulis foliis quinquefariis deltoideis.

§. IV.

DESCRIPTIO SPECIERUM.

Radix omnibus perennis, ſtolonifera.

Caulis vel nullus vel ex baſi foliorum formatus, teres, ſæpiſſime ſimplex, raro ramoſus.

Folia ſucculenta, amplexicaulia, aliis lævia, aliis picta, aliis papilloſa, varie diſpoſita.

Scapus vel pedunculus bracteatus, erectus, ſæpe ſimplex, raro ramoſus.

Creſcunt omnes in promontorio bonæ ſpei, nonnullæ etjam aliis locis, ſemper tamen calidioribus.

1. ALOË DICHOTOMA.

Incolis: Kookerboom.
Aloë dichotoma. Linn. Supplem. Plant. p. 206.
Creſcit in fronte montis Bockland.
Floret Auguſto, Septembri.
Truncus teres, erectus, ſtrictiſſimus, cinereus, glaber, læviſſimus, ſuperne dichotome ramoſus, biorgyalis, craſſitie femoris, inanis.
Rami dichotomi, erecti, pedales & ultra, apice folioſi.
Folia perfoliata, enſiformia, denticulata, ſubtus convexa, ſupra plana, patenti-erecta, glabra, carnoſa, pedalia, ſummis ſenſim minoribus.

2. ALOË SPICATA.

Aloë ſpicata. Linn. Suppl. Plant. p. 205.
Creſcit in Capitis bonæ ſpei interioribus regionibus.
Floret Auguſto.
Caulis teres, apice folioſus tri vel quadri-pedalis, craſſitie brachii.
Folia ſubverticillata, carnoſa, plana, baſi lata, ſenſim attenuata, canaliculata, acuta, dentata dentibus remotis, patentia, bipedalia.
Flores ſpicati, denſiſſime approximati, horizontaliter patentes; ſpica pedalis, ſenſim florens.
Bractea ſub ſingulo flore ſolitaria, ovata, acuta, lata, membranacea, alba ſtriis tribus viridibus, corolla paulo brevior.
Corolla campanulata, ſubhexapetala: *Laciniæ* tres interiores, invicem non connatæ, latiores, ovatæ, obtuſæ, albæ carina linea triplici viridi, unguiculares; tres exteriores baſi cum in-

interioribus connatæ, anguſtiores, ceterum ſimiles, minus concavæ.

Filamenta linearia, ſenſim parum attenuata, baſi alba, ſuperne flaveſcentia, inæqualia, erecta, corolla ſesquilongiora.

Antheræ ovatæ, incumbentes, fulvæ.

Stylus flexuoſus, erectus, longitudine fere ſtaminum.

Stigma ſimplex, obtuſiuſculum.

Capſula ovata, obtuſa, ſubtrigona, inflexa; hinc carinata lateribus planis quadriſtriata; inde convexa ſulco medio, glabra. Diſſepimentum duplicatum.

Corollæ repletæ ſunt ſucco melleo purpuraſcente.

3. ALOË PERFOLIATA.

Aloë perfoliata; Linn. Spec. Plant. p. 457, 458 varietates α. β. γ. δ. ε. ζ. κ.

Creſcit in Italia, Sicilia, Barbados, Socotera & promontorio bonæ ſpei, ibique in Carro, trans Svellendam, ad latera montium, inſtar exercitus copioſiſſime.

Floret Julio, Auguſto, Septembri, Octobri.

Caulis erectus, raro flexuoſus, inæqualis, orgyalis.

Folia inferiora emortua; ſuperiora amplexicaulia, enſiformia, acuta, ſupra concava, ſubtus convexa, valde carnoſa, integra, marginibus lateralibus & dorſo verſus apicem dentata aculeis cartilagineis, erecto-patentia, ſpithamea, pedalia & ultra.

Flores racemoſi, remotiuſculi, reflexi.

Racemus pedalis.

Pedicelli filiformi-teretes, flexuoſi, glabri, reflexi, uniflori, pollicares, internodiis longiores.

Co-

Corolla ad baſin fere ſexpartita, cylindrica, pollicaris.
Laciniæ baſi gibboſæ, lineari - oblongæ, obtuſæ, concavæ, conniventes; tres interiores invicem non connatæ, albæ carina ſangvinea; tres exteriores baſi connatæ cum interioribus, totæ ſangvineæ. Omnes carinæ ſub apice vireſcunt.
Filamenta baſi anguſtata, ſupra baſin parum dilatata, apice filiformia, erecta, alba, inæqualia, corollam ſubæquantia.
Antheræ ovatæ, didymæ, ſangvineæ.
Germen ſexſtriatum.
Stylus erectus, glaber, flaveſcens, longitudine ſtaminum.
Stigma ſimplex, obtuſiuſculum, albidum.
Capſula oblonga, ſenſim parum ſuperne anguſtior, ſexſtriata, obtuſa, oblique truncata, glabra.

4. ALOË PICTA.

Aloë perfoliata ϑ. λ. μ. ν. Linn. Sp. Pl. p. 458.
Caulis flexuoſo - erectus, ſpithameus vel paulo ultra.
Folia enſiformia, plana, patentia, dentata, ſæpius faſciata maculis interruptis, pedalia.

5. ALOË SINUATA.

Aloë perfoliata. ξ. Linn. Sp. Plant. p. 458.
Aloë Barbadenſis mitior, læte virens & ſplendens. Dill. Hort. Elth. p. 23. t. 19. f. 24.
Caulis ſpithameus, flexuoſo - erectus, inæqualis.
Folia enſiformia, verſus apicem valde attenuata, ſinuato - ſerrata, reflexa, plana, pedalia & ultra.

6. ALOË HUMILIS.

Aloë perfoliata o. humilis. Linn. Sp. pl. p. 458.

Fo-

Folia radicalia, plurima aggregata, trigona, ſubulata, margine & pagina undique aculeata, incurva, digitalia vel paulo ultra.

Scapus flexuoſo-erectus, ſquamis tectus, bipedalis.

Flores racemoſi, cernui, ſenſim florentes.

Corolla cylindrica, ſangvinea: ore æquali, vireſcente.

Obſ. flores ante antheſin erecti, ſub floreſcentia nutantes, abſoluta floreſcentia iterum erecti.

7. ALOË ARACHNOIDES.

Aloë pumila. *δ.* Arachnoides Linn. Sp. Pl. p. 460.

Creſcit in Carro juxta Svartkops Zoutpan.

Floret Decembri.

Folia radicalia, plurima aggregata, oblonga, trigona, acuminata, margine & dorſo verſus apicem ciliata ciliis lanceolatis, albis, cartilagineis, inermibus; pallida venis viridibus, pollicaria & ultra.

8. ALOË PUMILA.

Aloë pumila. *α. β. γ.* margartiferia Linn. Sp. Pl. p. 460.

Folia radicalia, plurima aggregata, caulem vix formantia, valde carnoſa, oblonga, trigona, ſeta pellucida acuminata, undique albo-papilloſa, erecto-patentia, digitalia.

Scapus angulatus, flexuoſo-erectus, ſimplex vel ramoſus.

Flores racemoſi, cernui, bractea minuta ſub ſingulo pedicello.

9. ALOë DISTICHA.

Aloë diſticha *β.* Linn. Sp. Plant. p. 459.

Folia vix ullum caulem formantia, ſed imbricata, diſticha, linguæformia, acuta, ſupra concava, ſub-

ſubtus convexa, marginibus planata, undique albo-papilloſa, erecto-patentia, ſpithamea.

10. ALOË MACULATA.

Creſcit in Hautniquas montibus.

Floret Auguſto & ſequentibus menſibus.

Culta ſæpe invenitur in urbe capitis bonæ ſpei.

Folia radicalia, lingvæformia, trigona; pagina interior concavo-plana, exterior convexa; dorſum planum, unguem latum; ſenſim attenuata, glabra, erecta, ſpithamea, pollicem lata.

Flores racemoſi, penduli pedunculis reflexis.

Corolla ſubcylindrica, baſi craſſior, medio recurvata, apice angulata angulis viridibus, ſubincarnata, ungvicularis. *Laciniæ* tres exteriores ad curvaturam usque diviſæ, craſſiores; interiores tenuiores, invicem liberæ, ſed cum exterioribus interne longitudinaliter connatæ.

Antheræ ovatæ, dorſo affixæ, didymæ, flavæ.

Stigma obtuſum, plumoſum.

Varietas α) maculis magnis, oblongis, confluentibus, albis.

β) Maculis minutis, albis.

11. ALOË LINGVA.

Aloë Linguæformis Linn. Suppl. Pl. p. 206.

Creſcit in ſummis montibus ad Roodeſand prope Waterfall.

Floret Septembri.

Folia radicalia, vix ullum caulem formantia, ſed imbricata, diſticha, linguæformia, lævia, apice rotundata, margine tenuiſſime denticulata, patenti-erecta, ſpithamea. *Flo-*

Flores racemoſi, erecti.
Corolla ad medium ſexpartita, cylindrica, ſubdigitalis; *Laciniæ* tres exteriores craſſiores, ſanguineæ, a baſi ad medium cohærentes, vix ſeparandæ ſine laceratione; tres interiores liberæ, albidæ margine tenui, dorſali carina craſſiore, ſub apice vireſcentes.
Stylus trigonus, ſtaminibus longior.
Stigma ſimplex, parum incraſſatum.
Capſula ovata, obtuſa, glabra, ſexpartita, diſſepimento duplicato.

12. ALOË VARIEGATA.

Aloë Variegata. Linn. Sp. Pl. p. 459.
Folia radicalia, imbricata, oblique trifariam exſtantia, oblonga, trigona ſeu ſupra valde canaliculata, ſubtus carinata, marginibus albo-cartilagineis & papilloſo-denticulatis, undique faſciis albis variegata, erecto-patentia, palmaria.
Corolla incarnata ore ſexfido: *laciniis* tribus interioribus alternis patulis.

13. ALOE VISCOSA.

Caulis totus foliis tectus, palmaris.
Folia trifariam exſtantia, imbricata, ovata, acuta, ſupra canaliculato-concava, ſubtus verſus apicem compreſſo-carinata, integra, patentia, pollicaria.

14. ALOE SPIRALIS.

Caulis totus tectus foliis, debilis, cernuus, ſpithameus.

Folia imbricata, ſex vel octofariam exſtantia, ovata, acuta, ſubtus valde convexa carina longitudinali, ſupra convexiuſcula, integra, lævia, erecto-patentia, pollicaria.

15. ALOË RETUSA.

Folia radicalia, aggregata, quinquefariam exſtantia, valde carnoſa, deltoidea ſeu ſupra baſi concava, apice triquetro plano convexiuſcula; ſubtus convexo-trigona; apice ſeta terminata; integra, glabra, viridia venis pallidis, pollicaria.

Flores nunquam vidimus. Facies hujus a ceteris Aloës Speciebus multum aliena obvenit; Neque ſuccus hujus amarus eſt, ſic ut potius craſſulam fore conjiceremus.

§. V.

USUS.

1. Aloë Dichotoma. Hottentotti truncum mediocriter craſſum excavant indeque thecam pro telis ſuis venenatis ſervandis conficiunt.
2. Aloë Sinuata. Sepes vivas ex hac conficiunt Africani.
3. Aloë Spicata. Succus Aloës hepaticus purus & optimus ex hac Specie obtinetur.
4. Aloë Perfoliata. Ex hac Specie maxima copia gummi-reſinæ Aloës paratur, quam hodie ut plurimum e Promontorio bonæ ſpei Africes adfe-

ſerunt Naves ex India orientali domum revertentes, cujusque hiſtoriam & præparandi modum videre licet in Actis Societatis Phyſiographicæ Lundinenſis, P. I. pag. 112. Eſt vero hæc Gummi-Reſina inſpiſſatus ſuccus Aloës, brunnea, ſemipellucida, acris, amara, nauſeoſa, calore molleſcens, frigore fragilis inſtar colophonii, vario uſui medico inſerviens.

Pro diverſa puritate potius, quam quidem ſua origine, triplicem imprimis Aloës Speciem in Pharmacopoliis noſtris introductam invenimus, ſcilicet *ſocotrinam, hepaticam* & *Caballinam.*

Socotrina ex inſula Socotera antiquitus allata, flaveſcenti-brunnea ad purpureum accedit & in pulverem redacta fere aurea evadit.

Hepatica ex inſula Barbados plerumque plus vel minus pura ad nos allata, Socotrinæ paulo obſcurior, magisque amara & nauſeoſa deprehenditur.

Caballina ceteris vilior & odore magis ingrata, equis ſcopo purgandi relinquenda.

QUALITAS.

Sapore hæc gummi-reſina amara, acris & nauſeoſa eſt.

Odor aliquantum ingratus Myrrhæ odorem quodammodo refert.

Gummoſa pars Aloës præ reſinoſa ſemper abundat, licet in diverſis Aloës ſpeciebus proportio has inter

multum differre obſervetur, majorem enim quantitatem gummi continet Aloë ſocotrina, quam hepatica, & hæc minorem, quam caballina, ſic ut ex Aloës caballinæ ℥xij, reſinæ ℥ij, ex Socotrinæ anatica portione ℥iij & ex hepatica fere ℥iv extractæ fuerint.

VIS.

Vim ſuam *ſtimulantem* facile prodit Aloë, ſi doſi majori, ſcopo fortiter purgandi, datur, & quidem adeo, ut non modo inteſtinum rectum vehementer irritet, ſed etjam ſedes ſæpe cruentas cauſſare valeat. Minori doſi vias primas ſtimulo ſuo optime evacuat & tenaciores humores e corpore eliminat.

Calidum ſemper purgans exhibet Aloës ſuccus, circulationem ſanguinis accelerans; corporibus itaque calidis & plethoricis, macilentis & febricitantibus noxium; frigidis vero & phlegmaticis præ aliis proficuum. Vis *purgans* præcipue conſiſtit in parte gummoſa; Socotrinam ergo, gummi magis foetam, purgandi ſcopo, hepaticam vero ad menſtrua pellenda commendat Cel. Lewis. Singulari vi pollet omnis Aloë, menſtrua & hæmorrhoides non modo pellendi, ſed etjam *Plethoram partialem* formandi. Stahliani itaque, qui plurimos morbos chronicos ab hæmorrhoidibus ſuppreſſis derivari contenderunt, Aloëtica imprimis magni fecerunt pharmaca.

Bal-

Balſamica Virtus maxime in reſina conſiſtit, adeoque dum corpora demortua magnatum cum myrrha & aliis aromatibus contra putredinem in ſequentia ſecula conſervanda ſint, hepatica præ ceteris huic ſcopo inſervire videtur.

Ut reliqua amara, Aloë quoque aliquatenus *Stomachica* & *Anthelmintica* eſt. Interne data non modo vermes e corpore exterminat; ſed & externe, emplaſtri forma, umbilico applicata repellendo a Vermibus ſymptomata orta tollit.

Antiſepticam ſuam vim exſerit in Carie & ulceribus ſordidis, quorum ſanationem depurando & abſtergendo tinctura Aloës optime promovere valet.

Medicus Uſus in ſequentibus morbis præcipue obtinet, ſcilicet in

1. *Obſtipatione Alvi*, ubi continuatus uſus, parva doſi, ſanguinem diſſolvit. (Lewis Mat. M. p. 32). Alvum minori doſi non ſubito aperit, ſed ſenſim reſerat & apertam tenet diutius; obſtructis itaque ſenibus commendandus, ni aliud malum id vetet. In Colica, cum Obſtipatione pertinaci, quæ Nautas in Indiis non raro excruciat, Celeb. D. Præſes Tinctura Aloës, parciori ſed ſæpius repetia doſi cum ſucceſſu uſus fuit.
2. *Ictero*, tanquam bilis ſuccedaneum & obſtructiones reſerans.
3. *Hæmorrhoidibus* pari modo atque *Menſtruis* pellendis, parciori ſcilicet doſi, a gr. x — xij ſemel vel bis de die ſumta.

Conducit itaque Aloës uſus in ulceribus & carie, ictero, obſtipatione alvi, hæmorrhoidibus cæcis, Dyſmenorrhœa & aliis morbis, qui hiſce origines ſuas debent, ut inappetentia, indigeſtione, colica, cardialgia, epilepſia, ceteris.

Noxius autem illis, qui hæmorrhagiis ſanguineis, hæmoptyſi, Phthiſi l. Plethora partiali laborant; nec non Gravidis ob metum abortus, hypochondriacis, macilentis, febricitantibus, atque in temperie ſicca & bilioſa.

Composita Medicamina, quibus ingreditur Aloë, plurima quidem habemus; ea vero omnia enumerare pagina vetat. De illorum igitur uſu, quæ Pharmacopoea Svecica continentur, pauca tantum adferemus.

1. *Balſamum Traumaticum* in vulneribus utile.
2. *Elixir Aloes Saponaceum*, cujus gtt. L — LX propinantur in obſtructionibus viſcerum, Ictero, anorexia, chloroſi, cachexia & menſium a debilitate defectu.
3. *Elixir Aloeticum* in obſtructione menſium a ſpasmis ad gtt. XXX—XL ſemel vel bis de die dandum.
4. *Extractum Aloes Aquoſum*, in debilitate ventriculi & contra Vermes a gr. X — XVI. proficuum.
5. *Extractum Colocynthidis compoſitum*, ad gr. X usque XV commendandum, in obſtructionibus & ad pellendos vermes.
6. *Pilulæ Aloeticæ* in morbis chronicis ſcopo laxandi ad gr. iij — vj præſcribi ſolent.
7. *Pilulæ ex Elaterio* a ſcr. j ad ſcr. ij, ob vim ſuam draſticam, in Hydrope ſine febri ſumi poſſunt.
8. *Pilulæ polychreſtæ* ad menſtrua a debilitate obſtructa, reſeranda, doſi ſcrup. ß conducere valent.